

Η Φεβρουαρινή ἐπανάστασις μεγίστην ἐπέφερε
ζημίαν σε τὸ φιλολογικὸν ἐμπόριον τοῦ Κ. Ἀλε-
ξανδροῦ Δουμᾶ.

Τὸν κατέλαθεν ἐν τῇ στιγμῇ τῆς μεγίστης αὐτοῦ
δόξης, ἐν τῇ στιγμῇ καθ' ἣν ἀπεκδύθεις πᾶν ὑπὲρ
τοῦ καλοῦ ὡς καλλιτέχνης σέβας, κατώρθωσε τέ-
λος, ὁ ἀκούραστος ἐργάτης, οὐχὶ δύμας καὶ ἀκόπως
νὰ διαστρέψῃ τὴν κοινὴν φιλοκαλίαν, καὶ νὰ κα-
ταπέσῃ τὸν κόσμον νὰ δέχεται πεντήκοντα ἥ ἑξή-
κοντα τόμους κατ' ἔτος, οὓς διημφισθήσουν αἱ ἐ-
φημερίδες καὶ τ' ἀναγνωστήρια, οἵτινες δύμας ἀπα-
ἀναγνωσθέντες μετεβάλλοντο ἀμέσως εἰς κωνοειδῆ
χαρτία χρήσιμα εἰς τοὺς ταυρικοπόλας καὶ παν-
τοπάλας.

Τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα ἀδιακόπως ἀνανεώμενα
ἐπροκήθισαν εἰς τὸν Κ. Ἀλέξανδρον Δουμᾶν πλοῦ-
τον πολὺν δι' οὐκ ἔχη ζωὴν ἡγεμόνος.

Διὰ τῆς βιομηχανικῆς του ταύτης δυνάμεως ὁ
Συγγραφεὺς τῆς **Antony** κατώρθωσε καὶ δημοσίως
νὰ δοξασθῇ, προσκαλῶν καὶ τὴν Ἀκαδημίαν ὅλο-
κληρον νὰ συνεργήσῃ εἰς τὴν δόξαν του. Ἐθεωρεῖτο
ταυτοχρόνως φίλος τοῦ ἡγεμόνος, **Μαρκέστος de**
la Pailletarie, καὶ δὲ ζωηρότερος τῶν ἄρχιων καὶ
νέων συγγραφέων.

Πνεύστεις ἡ ἐπανάστασις κατὰ τῆς λαμπρότητος
ταύτης τὴν ἔνηφάνισεν ὡς πομπόλυγα. Διότι ὁ μέ-
γας οὗτος πολιτικὸς κλονισμὸς οὐδὲν ἄλλο ἔφερεν
ἀποτέλεσμα ἢ νὰ θέσῃ πέρας εἰς τὴν ἀργίαν τῶν
πνευμάτων, καὶ εἰς τὴν διανοητικὴν καὶ τῆθικὴν ἀτο-
νίαν, ἵτις ἐπλούτιζε τόσα τερπνά καὶ διασκεδαστικά
ἄλλὰ κακοήθη **εἰδίλλια**.

Μάτην ὁ Συγγραφεὺς τοῦ **Monteghriostou** ἀπε-
πιεράθη νὰ ἐπανορθώσῃ τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἐφαρ-
μόζων τὴν μέθοδον του εἰς τὴν πολιτικὴν φιλολο-
γίαν· μάτην τὸν εἰδομένην εἰσερχόμενον εἰς τὴν ὁδὸν
τῆς δημοσιογραφίας, εἰς οὐδὲν ἐπέτυχε, καὶ τοῦτο
ζεβαίως ἤναγκασε τὸν Κ. Δουμᾶν νὰ σκεφθῇ περὶ
τοῦ εὑμεταβόλου τοῦ συρμοῦ καὶ ἐν τῇ φιλολογίᾳ
αὐτῇ.

Ἄς ἐλπίζωμεν ὅτι τὰ μαθήματα ταῦτα θέλουσιν
εἰσθαι ἐπωφελῆ εἰς ἄνδρα, οὗτινος τῆς εὐφύειας τὴν
κακὴν χρῆσιν πολλάκις ἐθρηνήσαμεν, ἀλλ' ἡ τὴν
ἰσχὺν ποτὲ δὲν παρεγνωρίσαμεν.

Ο Κ. Ἀλέξανδρος Δουμᾶς ἐγεννήθη μὲ τὸ ιερὸν
πῦρ, ἡ φύσις τοῦ ἔχαρισ ταυμάσια προτερήματα,
ἄλλ' ἐρρίψοικινδύνευσεν αὐτὰ ἐπιδιώκων πλοῦτον, οὐ-
τινος ποτὲ δὲν ἐφείσθη. Εἴθε ἥδη ἐγκαρτερῶν νὰ
πειρούσῃ τὰς ἀνάγκας του, νὰ σκεφθῇ περισσότε-
ρον τὰ ἔργα του, καὶ νὰ ἐργασθῇ πλειότερον διὰ τὴν
δόξαν, καὶ θέλει εῦρει εἰς τὴν νέαν ταύτην ὁδὸν
ἡδονὰς εὐγενεστέρας καὶ ἐπιτυχίαν διαρκεστέραν
τῶν ἡδονῶν καὶ τῆς ἐπιτυχίας ἐφημέρου καὶ εὐτε-
λοῦς δημοτικότητος.

ΣΕΒΑΣΤΟΥΠΟΛΙΣ, ΙΓΚΕΡΜΕΝΙΟΝ, ΧΕΡ- ΣΟΝΗΣΟΣ, ΒΑΛΑΚΛΑΒΑ.

(Ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Ῥώσου ΑΝΑΤΟΛΙΟΥ
ΔΕΜΙΔΟΦ «ἡ Κριμαλα.» σελ. 84—107)

—————

Δικαίως ἐκτιμᾶται καὶ ἄξια κρίνεται ἡ θέσις
τῆς Σεβαστούπολεως, ὡς ναυτικὸν πολεμικὸν κατά-
στημα. Διότι ἀληθῶς ὀλίγους ἐν τῇ Ρύρωπῃ
εύρισκομεν ὄρμους τόσῳ εὐθέτους πρὸς τὰ χρεώ-
δη μεγάλου στόλου. Βραχίων θαλάσσης, μεγί-
στου πλάτους, σκάπτει κοιτίδα βαθεῖαν κατὰ τὸν
δυτικὴν παραλίαν τῆς Ταυρίδος καὶ ἐπὶ δύο λεύγας
εἰσδύουσαν ἐντὸς τῆς ἔηρᾶς, ἀπηλλαγμένην δὲ καὶ
ἐπικινδύνων ἥραχων καὶ ὑφάλων ἢ δὲ εἰσοδος κύτης,
εὐπροσπέλαστος, ὑπερασπίζεται ὑπὸ φοβερῶν ὄ-
χυρωμάτων, ὃν τὸ ἰσχυρὸν πυροβολικὸν ἀκόπως
καθαρίζει τὸν λαιμὸν αὐτῆς κατὰ πάσαν αὐτοῦ τὴν
ἐκτασίν· ὃ εἰσελθὼν εἰς τὸν μέγιν τοῦτον ὄρμον
καὶ θεωρῶν πρὸς μεσημβρίαν ἀνακαλύπτει τέσσα-
ρες εὐρυχώρους λιμενίσκους, ὑπηνέμους καὶ εὐπροσί-
τους, ἐξ ὧν εἰς, ὃ τῷ τρεχρότων λιμὴν (corabel-
naxa boukhta) τοιοῦτον ἔχει βάθος, ὡςτε ἀκινδύ-
νως ἀγκυροβολοῦσιν εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων μόνων
ὅργιων ἀπὸ τῆς ἔηρᾶς καὶ αὐτὰ τὰ μέγιστα τρί-
χροτα. Ἀκριβῶς μεταξὺ δύο ἐκ τῶν λιμενίσκων τού-
των ἐγέρεται ἡ Σεβαστούπολις, ἡς τὸ Ἐλληνικὸν
ὄνομα σημαίνει **Πόλις τοῦ Σεβαστοῦ**. Τὸ δόνομα
τοῦτο ἐξαλεῖφεν ἐντὸς ὀλίγου τὸ τῆς Ἀκ-Τιάρ, ὅπερ
οἱ Τάταροι ἀποδίδουσιν ἔτι εἰς τὴν Σεβαστούπολιν,
πρὸς ἀνάμνησιν παλαιᾶς τινος πόλεως πρὸς τὸ βό-
ρειον τοῦ ὄρμου, οὐχὶ μακρὰν τοῦ λεπτογαλού λό-
φου, τοῦ τὴν εἰσοδον τοῦ λιμένος κρατοῦντος.

Εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ὅπου σήμερον ἐγέρεται, ἡ
Σεβαστούπολις καλύπτει διὰ τῶν οἰκιῶν αὐτῆς τὰ
μέρη, ὅπου ἀλλοτε ἐτελείοναν, εἰς ἀρχαιότητα με-
μακρυσμένην, τὰ προάστεια τῆς πόλεως τῶν Ἕρα-
κλειωτῶν, Χερσῶνος, ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἀφανίσθει-
σης τῆς γῆς τῆς Ταυρίδος, ὅπου ἀφησεν ἐρείπια, ἀ-
τινα βεβαίως ὁ χρόνος θέλει συμπαρασύει εἰς τὴν
καταστροφὴν, καθὼς καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν ἔνηφάνισε.

Οι ὑψηλοὶ λόφοι, οἱ τὸν ὄρμον προστατεύοντες
παριστῶσιν, ἐφ' ὅσον ἡ ὅψις ἐκτείνεται μακράν,
αἰώνιοι ἐργμάτις τὴν θέαν. Ή παραλία αὕτη εἶναι
ἔηρα καὶ γυμνὴ καὶ ἐλλόγως δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι
δὲν ἥρπαξε τὸ δόνομα τοῦ Ἀκ-Τιάρ, ἡτοι **Λευκοῦ**
ἥραχον. Ή πόλις αὐτὴ, ἡς αἱ σύμμετροι ὁδοὶ ζη-
τοῦσι τὴν ἄρσιν τῶν δυσχερεῶν τῆς γῆς, μετὰ με-
γάλης δυσκολίας περιλαμβάνει τὰς ἀποτόμους βά-
σεις τοῦ ἀκρωτηρίου. Ο εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ τελω-
νείου ἀποβιβάζομενος περιηγητὴς καὶ θεωρῶν τὴν
ἐπὶ λευκῶν καὶ καιόντων ἥραχων εὐπρεπεμένην ταύ-
την πόλιν, ὑποχωρεῖ ἵσως ἐνώπιον τοσούτων κωλυ-
μάτων ἥδη μάλιστα ζητεῖ ἀνήσυχος εὐκολωτέραν
καὶ ἥπτον ζέουσαν ὁδόν. Μία δὲ καὶ μόνη ὁδὸς,
οὐλίγον ὑποφερτὴ τῶν ἄλλων, ἐκτείνεται παραλλή-

λως τοῦ μεγάλου λιμένος ἐπὶ ἐπιτέδου ἥδη ὑψωθέντος καὶ συγκεντρόνει ἐπὶ τῶν δύο πλευρῶν αὐτῆς τὰ σημαντικώτερα τῶν οἰκοδομημάτων, ἐφ' οὓς δικαίως καυχᾶται ἡ νέα Σεβαστούπολις. Οἱ Καθεδρικὸς Ναός, εὔσεβής οἰκοδομὴ ἀρχιτεκτονικῆς κομψῆς, σύρειες ἔστι τὸν ταπεινότατον σεβασμὸν τοῦ λαοῦ. Μακρύτερον ὅλιγον ἔγειρεται ὁ Πύργος τοῦ Ναύαρχείου, κομπάζων πολὺ ἐπὶ τὰς στήλας αὐτοῦ δύσαναλόγους ὄλως πρὸς τὸ ἐπίλοιπον τοῦ οἰκοδομήματος. Οἰκλαὶ τινὲς ἀρκούντως κομψαὶ, σκιαζόμεναι διὰ παραπετασμάτων, μικροὶ τινες κῆποι, ἐν οὓς ἡ κόνις κατατρώγει τὴν χλόνην, ἵδιον τί καὶ μόνον ἀπαντῶμεν ἐντὸς τῆς ὡραίας ταύτης συνοικίας τῆς Σεβαστούπολεως. Ἐδὲ δὲ ἀναβῆτε εἰς τὴν κορυφὴν τῆς πόλεως ἀνακαλύπτετε τοὺς κῆπους, οἵτινες κρύπτουσι μικρὰς οἰκίας, ἀρκούντως καθαράς. Ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο τῆς πόλεως λυμαίνονται οἱ ἄνεμοι, οἱ πνεύματες περιοδικῶς κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους καὶ καθαρίζοντες τὴν ἀσκεπῆ ἐπιφένειαν τῶν ὄδῶν, ἔκτεινειμένων εἰς τοὺς σιφῶνας τούτους τῶν σεσωρευμένων ἄμμων.

Οἱ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων ὅμις τούτων ἀναβάινων ἔξαγοράζει τοὺς μόχθους καὶ τοὺς στεναγμοὺς τοιαύτης κοπιώδους ἀναβάσεως διὰ θέσις ὡραιοτάτης. Ἐκ τῆς σκοπιᾶς ταύτης ὁ ὄφθαλμὸς περιλαμβάνει καὶ τὸν λιμένα ὀλόκληρον καὶ τὰ καταστήματα αὐτοῦ· καὶ ἡ θέσις αὕτη ἀποδαίνει ἔτι μᾶλλον μεγαλοπρεπής ὅτε ὀλόκληρος ὁ στόλος τῆς Μαύρης Θαλάσσης παρουσιάζει ἐν τῷ θαμαστῷ τούτῳ ὅρμῳ τὸ φοβερὸν μέτωπόν του.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐτελειώνομεν παρὰ τῷ ἔνειζοντι ἡμᾶς τὰς μικρὰς προετοιμασίας τῆς σταθμεύσεως ἡμῶν, κίνησις ἀσυνήθης διεδόθη καὶ εἰς τὸν λιμένα καὶ εἰς τὴν πόλιν. Καὶ τρόποντι ἤρχετο τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀτμοκίνητον, ὁ Κεραυνοφόρος (Γκρομονόσετς) φέρον τὸν πρίγκηπα Μεντσικώφ, ὑπουργὸν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ναυτικοῦ, προσδοκώμενον ἀπό τινος πρὸς ἐπιθέωρησιν τοῦ στόλου· ὁ ὑπουργὸς δὲν ἔξηλθε τοῦ πλοίου αὐτοῦ, καὶ ἥδη, ἅμα ὁ Κεραυνοφόρος ἥγκυροθόλησεν, ἐδέχθη ἐν αὐτῷ τὰς ἐπισκέψεις ὅλων τῶν δημοσίων σωμάτων. Ὁ Ναύαρχος Σλαβάνιεφφ, ὁ διοικῶν τὸν λιμένα τῆς Σεβαστούπολεως, δεινῶς τότε ἡσθένει, καὶ ἔνεκα τούτου ἐστερήθησεν τῆς τιμῆς τῆς εἰς αὐτὸν παρουσιάσεως· ἥρκεσθησεν νὰ τῷ διαβιβάσωμεν τὴν εἰσιτήριον ἐπιστολὴν τοῦ Κόμπητος Βοροντζώφ. Εὐτυχέστεροι δύμας ὑπῆρχαμεν παρὰ τῷ Κυρίῳ Χύπτων (Hupton), εὐφυεῖ γεωμέτρῃ, συλλαβόντι καὶ διευθύνοντι τὰ σπουδαῖα καὶ ὠφέλιμα ἔργα τοῦ λιμένος. Γενόμενοι δεκτοὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ του διὰ ἐγκαρδίου φίλοφρονήσεως εὑρομεν ἐν αὐτῇ τὴν εἰκόναν εἰρηνικωτάτου οἰκιακοῦ έίου. Ὁ Κ. Χύπτων εἶναι πατήρ ὀκτὼ ωραίων τέκνων. Ἡδη δραστήριος καὶ εὐφυεῖς οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀξίως ένοιδουσι τὸν πατέρα τῶν εἰς τὰς ἐκταμένας ἐπιχειρήσεις, διευθύνει τῇ συνδρομῇ στρατοῦ ὀλοκλήρου ἔργατῶν. Πανταχοῦ τῆς Σεβαστούπολεως καὶ διοπούδηποτε ἀν στρέψῃ τις τὰ βλέμματά του, θεωρεῖ μικρὰς γραμμὰς στρατώγων πέδες οἵ-

κησιν φρουρᾶς πολυαρίθμου. Ἄλλὰ καὶ αἱ ἄρθρον αὗται κατοικίαι αἱ στρατιωτικαὶ ὑπῆρχον τότε ἀνεπαρκεῖς ἔτι εἰς τοὺς ἀναριθμήτους ἐργάτας τοὺς εἰς τὰς πολυδαπάνους ταύτας οἰκοδομὰς καταχγινομένους καὶ εἰς τὴν ἔξισταν καὶ ἴσοπεδωσιν τὴν κοπιώδην, ἥτις μέλλει νὰ ἀλλάξῃ ὄλως τὴν μορφὴν τῶν παραλίων τούτων. Μετ' ὅλιγον τρόποντι εὑρύτατα ἔργαστασια, προκυμαῖαι ἔκτεταμέναι καὶ λιμένες έβαθυτατοι καταλαμβάνουσι τὴν θέσιν τῶν ἀργιλωδῶν λόρων, οἵτινες ἀλλοτε ἐδέσποζον τοῦ λιμένος· ἥδη μάλιστα, μετὰ ἔργασίαν ἐπίπονον, οἱ λόροι οὗτοι κατεβιβάσθησαν μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Τριάκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν σκεπαζόμενοι ὑπὸ σκινὰς στρατιωτικὰς, παρέχουσι τοὺς έραχίους αὐτῶν εἰς τὰς γιγαντιαίας ταύτας μεταμορφώσεις, καὶ τρόποντι πλήρης ἐνδιαφέροντος εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἔργατικου τούτου πλήθους, ἐνδεδυμένου ὄλου λευκοῖς ἐνδύμασι, ἀνακινουμένου καὶ δικαυρουμένου ἐντὸς τοῦ νέφους τῆς κόνεως αὐτῆς, ἣν σηκώνουσι σάκκον πρὸς σάκκον καὶ οὔτως εἰπεῖν ἀνὰ δραγμίδα, ἀπὸ τῶν καταβιβάζομένων λόρων. Ή ἔργασια αὕτη ἀληθῶς ὅμοιάζει κατὰ πάντα τὴν τῶν μυρηκῶν, καθ' ἣν ἡ εἰς τὸ ἀπειρον διαίρεσις τῶν δυνάμεων καταντᾷ εἰς τὸ αὐτὸν ἀποτέλεσμα, ὅπερ καὶ αἱ μηχαναὶ ἐπιτυγχάνουσι. Ἐν τούτοις εἰς τὸ δραστηριόν καὶ καρτερικὸν τοῦτο πλήθος ἐπίφοβος παρουσίασθη μάστιξ. Οφθαλμία δεινή, ἡ αὐγυπτιακὴ ὄφθαλμία, κολλητικὴ κατὰ τοὺς μὲν, ἐπιδημικὴ κατὰ τοὺς δὲ, ἀναμφίλεκτον ἔκαμε θραύσιν. Τὴν ἀσθένειαν ταύτην ἀπέδιδον ἐν γένει εἰς τὴν φρικώδη κόνιν, ἢν οἱ ἄνεμοι διώκουσιν ἐπὶ τῶν παραλίων τούτων γυμνωμένων ἀφ' ἣς ἐποχῆς αἱ τῆς ἴσοπεδῶσεως ἔργασιαι ἥρξαντο. Ἀλλ' ἀδιαφόρως τῆς αἰτίας τὸ κακὸν εἶναι ὁμολογουμένως δεινὸν καὶ φοβερόν. Πολλάκις εἴκοσι καὶ τέσσαρες ὥραι ἀρκοῦσι πρὸς σῆψιν τοῦ ὄφθαλμοῦ καὶ ἐκβολὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ κοιλώματος τοῦ κρανίου.

Ἐθαυμάσαμεν ἥδη τὸν λιμένα τῶν δικρότων καὶ τὴν ὄψιν τὴν ἀσυνήθη ὄλως πλοίων τρικρότων κοινωνούντων μὲ τὴν ἔνηράν διὰ μιᾶς καὶ μόνης σανίδος θιγούστης τὸν έραχον. Ή ἔκπληξις δύμας ἡμῶν ὑπῆρξε διάφορος ὅλως, ὅτε ἐπεισκέψθημεν τὸν λιμένα τοῦ Πακτωτηρίου (Carénage). Ὁμολογηθείστης ἥδη τῆς συμαντικότητος τῆς Σεβαστούπολεως καὶ ἀναγνωρισθέντων ἀπαξ τῶν εύτυχῶν συμπτώσεων τῆς θέσεως αὐτῆς παρέστη ἀμέσως ἡ ἀνάγκη δεξαμενῶν καὶ πρὸς ἐπισκευὴν πλοίων. Τοῦτο θαυμασίων προενόησεν ὁ Κ. Χύπτων. Ἐκτεταμένη καὶ εὐρεῖα δεξαμενὴ ἐσκάρψη εἰς τινὰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ ὑψηλοτέρας ἐπιφανείας· ἐν τῇ δεξαμενῇ ταύτῃ ἀνοίγονται πακτωτήρια, ὃν τὰ μὲν τρία διὰ τρίκροτα τὰ δὲ ἔτερα δύνα μὲν τροφεγάτας. Εἰς θάλασσαν σχεδὸν ἄνευ παλιρρόις δύσπολος καθίστατο ἡ ἀποξήρανσις τῶν δεξαμενῶν τούτων. Ιδοὺ δύμας πῶς κατωρθώθη τοῦτο. Δεκχοκτὼ περίποι έρεστικα μακρὰν, εἰς τὸ έβάθος τῆς μεγάλης κοιλάδος τῆς συγκατιζούστης τὸν ὄρμον, μικρός τις ποταμός, ἔ-

ούθονα ἔχων ὕδατα, ἔρρεεν ἐπὶ ἐπιπέδου καταλλήλως· οὐδέποτε πάρεχει ἀφθονα ὕδατα εἰς τὸν στόλον. Διὰ τῆς ἀπομηχανικῆς. Φερόμενος διὰ κοιτίδος νέας, σκυψίστης διώρυγος ή ὑδραγωγείου, οἱ Μέλαις χείμαρροις (Τσεράγια Ρέτοκα) τρέφει τὰς δεξαμενὰς ταῦτας. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀπαν καταπίπτει ὑψηλόθεν διὰ κλείστων (écluses) ἐπιτηδείων συνδυασμένων, φθάνει εἰς τὸν ὠραίαν ταύτην δεξαμενὴν, ἐκτάσεως τρικοσίων ἐπὶ τετροκοσίων ποδῶν, διὰ δος παρετηρήσαμεν διὰ τῶν κομψῶν ἀψίδων ὑδραγωγείου, περιεχόσιμην, τρίκροτον 129 κανονίων, δύω δίκροτα 80 κανονίων καὶ δύω φρεγάται 69 κανονίων ἀτίνα διὰ πάστης ἀνέσεως αὐτῷ ἐπιδιορθουνται. Τὰ τοιαῦτα ἔργα εἰσὶν ἀληθῶς μεγάλα καὶ εὐγενῆ, καθιστῶντα καὶ μόνα θεολείσιν τινὲς λημπράν καὶ παραδίδοντα μὲν σεβασμὸν εἰς τὰς ἐπεργούμενας γενεὰς τὸ δόνομα τοῦ ἐκτελέσαν τος αὐτὰ τεχνίτου. Οἱ τις δύως εξέπληττεν ἡμᾶς ἴδιως ἡσαν οἱ στρατιῶται οἵτινες τόσῳ θυμυπασίως εξετέλουν τὰς διαφόρους αὐτῶν ὑπηρεσίας τοῦ σκαράξως, τοῦ κτίστου τοῦ ξυλουργοῦ καὶ τοῦ σιδηρουργοῦ. Οἱ Κ. Χύπτων, εἰ καὶ Ἀγγλος τὸ γένος καὶ ὁ λως συνειθισμένος ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἐπὶ τὰ τοι αὗτα θαύματα τῆς θεομηχανίας, δὲν ἐδύνατο νὰ μὴν ἐκπληγῇ διὰ τὴν εὐχέρειαν τοῦ φωστικοῦ λαοῦ, τοῦ νὰ καθίσταται ἐντὸς τόσον ὅλιγου χρόνου ἐπιτήδειος ἔργατης εἰς πάταν τέγηνην. Προσθέσωμεν δὲ εἰς τοῦτο, ὅτι διὰ τοσούσιος στρατιώτης εἶναι οὐ μόνον ἐπιτήδειος τεχνίτης, ἀλλὰ καὶ εὐχερῆς ἐκ χαρακτῆρος ἔργατης, πεδίουνος τοὺς ἀνωτέρους τοῦ ἄνευ ταπεινοφροσύνης, εὔκαμπτος καὶ δραστήριος ἄνευ κομπορρήμασύνης. Τὰ γυναικεῖα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ναυτικοῦ εἰσὶν ἐν Νικολαούπολει, (Νικολάειρ) θέσει καταλλήλως καὶ ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς καὶ ἐκ τῆς εὐκολίας μεθ' ἣς τὰ ξύλα καταβαίνονταν εἰς αὐτὴν ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς Ρωσίας. Ἐν Σεβαστούπολει λοιπὸν δὲν ἦν χρεία εἰμὴ μόνον Πρατωτρήριον καὶ ἡ νέα δεξαμενὴ συντελεῖ εὐτυχέστατα πρὸς τοῦτο Τίς πιστεύει τοῦτο; Οἱ μέγις ἔχθρος, οἱ μέγις ἀρχινιστῆς ὁ κατατρώγων τὰ πλοῖα εἰς τὰ ὠραῖα ὕδατα τῆς Σεβαστούπολεως εἶναι εἰς ἀδιάκριτος μικρὸς σκώληκς ἡ θαλασσία τερηθόων (teredo nava lis). Διότι, καθὼς λέγουσιν, εἰς ὅπτω ἔτη ἐλκττώνει τὴν μέσην διάρκειαν πολεμικοῦ πλοίου· τοῦτο δὲ διάλεπτει πολὺ τὸν φωστικὸν στόλον ἐκ παραχθῆσας τῶν ἄλλων στόλων· καθόσον ὁ μέσος ὄρος τῆς διαρκείας τῶν ἀγγιλιῶν καὶ γαλλικῶν πλοίων εἶναι πλέον τῶν δεκαπέντες ἑταῖροι· ἀπόπειραί τινες γενόμεναι πρὸς πρόληψιν τοῦ κακοῦ τούτου δὲν ἐπήνεγκον δέσμον ἀποτέλεσμα ἀνέμενον. Λυπηρὸν τροπόνι τοιούτοις εἶναι ὅταν σκέπτηται τις, ὅτι τόσῳ εὐκαταφρόνητος ἔχθρος ἀτιμωρητὶ προσβάλλει τόσῳ μεγάλους καὶ φοβερὸν ὅγκον θράχων. Ή ὅδός αὕτη, ἐντελῶς διὰ θορεροὺς ὅγκους, οἵτινες μεγαλοπρεπέστατα πλέονται στὸν σμύλης σκαφεῖσα καὶ ἔξαντλήσασα δεκαπέντε σιν ἐπὶ τῶν ὕδατων ἐνός τῶν ὠραιοτάτων λιμένων ὅλων μηδῶν ἐργασίαν, ἐκτείνεται εἰς ἑκατὸν τριάκοντα μέτρα, τὸ ὕψος τοῦ θόλου αὐτῆς εἶναι δέκα

αἰκίν θρύσιν ἐπὶ τῆς πλευρᾶς λόφου· ἡ θρύσις αὕτη παρέχει ἀφθονα ὕδατα εἰς τὸν στόλον. Διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως δὲ διωλιτικοῦ συστήματος τὸ ἔξ αὐτῆς ὕδωρ θέλει παραδίδεσθαι καθηρώτατον εἰς τὸν στόλον. Διελθόντες πάντα ταῦτα τὰ ἔργα τῆς ἀνθεπίνης ἐνεργητικότητος ἡσυχίας ἐπλεύσαμεν διὰ μέσου Ἑράχων ἐρήμων καὶ τῆς γράμμης τῶν τελευταίων φρεγατῶν, αἵτινες ἐτάσσοντο μέχρι θάθους τοῦ λιμένος. Διαβαίνοντες πρό τινος στενῆς κοιλάτης την προστάσιαν τοῦ λιμένος, μεμονωμένην οἰκίαν, ἐν εἴδει κιοσκίου, ὑψούμενην ἐν τῷ μέσῳ δάσους δρυῶν. Τὸ δάσος τοῦτο εἶναι δικαὶος κῆπος, τῶν ἑορτῶν τῆς πόλεως ταῦτης ὁ τόπος τῆς συναθροίσεως· διότι ἡ Σεβαστούπολις, εἰ καὶ ἔγειρομένη δυημέραι καὶ πραγμάνικης οἰκοδομοῦσα, δὲν ἐληγμόνης καὶ τὴν κατακευὴν μέρους διασκεδάσεως καὶ ἀναπαύσεως. Πιὸ πάντων κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Μάιου ὁ μεμονωμένος οὗτος τόπος πληρεύται τῆς χαρᾶς ἑορτῆς θορυβώδους. Ἐνῷ ἐθεωρούμενι τὸν κομψὸν οἰκίσκον, δύστις εἶναι τὸ κέντρον τῶν ἑορτῶν, πολυζήτιμοι ἔργαται ἐτελείουν τὸν καλλωπισμὸν καὶ τὸν στολισμὸν τὸν ἐσωτερικὸν, ὅνπερ πρόσφατος περίστασις καθίσταντας πλέον, ἡ ποτε ἀναγκαῖον. Δὲν περιέμενον μὲν, ἀλλ' ἥλπιζον, δύτι ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια ἐνθερρύνασσα διὰ βλέμματος εὐνοϊκοῦ δλα ταῦτα τὰ νέα ἔργα, ἐμελε πλέοντα τέγηνην. Προσθέσωμεν δὲ εἰς τοῦτο, ὅτι διὰ τοσούσιος στρατιώτης εἶναι οὐ μόνον ἐπιτήδειος τεχνίτης, ἀλλὰ καὶ εὐχερῆς ἐκ χαρακτῆρος ἔργατης, πεδίουνος τοὺς ἀνωτέρους τοῦ ἄνευ ταπεινοφροσύνης, εὔκαμπτος καὶ δραστήριος ἄνευ κομπορρήμασύνης. Τὰ γυναικεῖα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ναυτικοῦ εἰσὶν ἐν Νικολαούπολει, (Νικολάειρ) θέσει καταλλήλως καὶ ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς καὶ ἐκ τῆς εὐκολίας μεθ' ἣς τὰ ξύλα καταβαίνονταν εἰς αὐτὴν ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς Ρωσίας. Ἐν Σεβαστούπολει λοιπὸν δὲν ἦν χρεία εἰμὴ μόνον Πρατωτρήριον καὶ ἡ νέα δεξαμενὴ συντελεῖ εὐτυχέστατα πρὸς τοῦτο Τίς πιστεύει τοῦτο; Οἱ μέγις ἔχθρος, οἱ μέγις ἀρχινιστῆς ὁ κατατρώγων τὰ πλοῖα εἰς τὰ ὠραῖα ὕδατα τῆς Σεβαστούπολεως εἶναι εἰς ἀδιάκριτος μικρὸς σκώληκς ἡ θαλασσία τερηθόων (teredo nava lis). Διότι, καθὼς λέγουσιν, εἰς ὅπτω ἔτη ἐλκττώνει τὴν μέσην διάρκειαν πολεμικοῦ πλοίου· τοῦτο δὲ διάλεπτει πολὺ τὸν φωστικὸν στόλον ἐκ παραχθῆσας τῶν ἄλλων στόλων· καθόσον ὁ μέσος ὄρος τῆς διαρκείας τῶν ἀγγιλιῶν καὶ γαλλικῶν πλοίων εἶναι πλέον τῶν δεκαπέντες ἑταῖροι· ἀπόπειραί τινες γενόμεναι πρὸς πρόληψιν τοῦ κακοῦ τούτου δὲν ἐπήνεγκον δέσμον ἀποτέλεσμα ἀνέμενον. Λυπηρὸν τροπόνι τοιούτοις εἶναι ὅταν σκέπτηται τις, ὅτι τόσῳ εὐκαταφρόνητος ἔχθρος ἀτιμωρητὶ προσβάλλει τόσῳ μεγάλους καὶ φοβερὸν ὅγκον θράχων. Ή ὅδός αὕτη, ἐντελῶς διὰ θορεροὺς ὅγκους, οἵτινες μεγαλοπρεπέστατα πλέονται στὸν σμύλης σκαφεῖσα καὶ ἔξαντλήσασα δεκαπέντε σιν ἐπὶ τῶν ὕδατων ἐνός τῶν ὠραιοτάτων λιμένων ὅλων μηδῶν ἐργασίαν, ἐκτείνεται εἰς ἑκατὸν τριάκοντα μέτρα, τὸ ὕψος τοῦ θόλου αὐτῆς εἶναι δέκα

αἰκίν θρύσιν ἐπὶ τῆς πλευρᾶς λόφου· ἡ θρύσις αὕτη παρέχει ἀφθονα ὕδατα εἰς τὸν στόλον. Διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως δὲ διωλιτικοῦ συστήματος τὸ ἔξ αὐτῆς ὕδωρ θέλει παραδίδεσθαι καθηρώτατον εἰς τὸν στόλον. Διελθόντες πάντα ταῦτα τὰ ἔργα τῆς ἀνθεπίνης ἐνεργητικότητος ἡσυχίας ἐπλεύσαμεν διὰ μέσου Ἑράχων ἐρήμων καὶ τῆς γράμμης τῶν τελευταίων φρεγατῶν, αἵτινες ἐτάσσοντο μέχρι θάθους τοῦ λιμένος. Διαβαίνοντες πρό τινος στενῆς κοιλάτης την προστάσιαν τοῦ λιμένος, μεμονωμένην οἰκίαν, ἐν εἴδει κιοσκίου, ὑψούμενην ἐν τῷ μέσῳ δάσους δρυῶν. Τὸ δάσος τοῦτο εἶναι δικαὶος κῆπος, τῶν ἑορτῶν τῆς πόλεως ταῦτης ὁ τόπος τῆς συναθροίσεως· διότι ἡ Σεβαστούπολις, εἰ καὶ ἔγειρομένη δυημέραι καὶ πραγμάνικης οἰκοδομοῦσα, δὲν ἐληγμόνης καὶ τὴν κατακευὴν μέρους διασκεδάσεως καὶ ἀναπαύσεως. Πιὸ πάντων κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Μάιου ὁ μεμονωμένος οὗτος τόπος πληρεύται τῆς χαρᾶς ἑορτῆς θορυβώδους. Ἐνῷ ἐθεωρούμενι τὸν κομψὸν οἰκίσκον, δύστις εἶναι τὸ κέντρον τῶν ἑορτῶν, πολυζήτιμοι ἔργαται ἐτελείουν τὸν καλλωπισμὸν καὶ τὸν στολισμὸν τὸν ἐσωτερικὸν, ὅνπερ πρόσφατος περίστασις καθίσταντας πλέον, ἡ ποτε ἀναγκαῖον. Δὲν περιέμενον μὲν, ἀλλ' ἥλπιζον, δύτι ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια ἐνθερρύνασσα διὰ βλέμματος εὐνοϊκοῦ δλα ταῦτα τὰ νέα ἔργα, ἐμελε πλέοντα τέγηνην. Προσθέσωμεν δὲ εἰς τοῦτο, ὅτι διὰ τοσούσιος στρατιώτης εἶναι οὐ μόνον ἐπιτήδειος τεχνίτης, ἀλλὰ καὶ εὐχερῆς ἐκ χαρακτῆρος ἔργατης, πεδίουνος τοὺς ἀνωτέρους τοῦ ἄνευ ταπεινοφροσύνης, εὔκαμπτος καὶ δραστήριος ἄνευ κομπορρήμασύνης. Τὰ γυναικεῖα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ναυτικοῦ εἰσὶν ἐν Νικολαούπολει, (Νικολάειρ) θέσει καταλλήλως καὶ ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς καὶ ἐκ τῆς εὐκολίας μεθ' ἣς τὰ ξύλα καταβαίνονταν εἰς αὐτὴν ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς Ρωσίας. Ἐν Σεβαστούπολει λοιπὸν δὲν ἦν χρεία εἰμὴ μόνον Πρατωτρήριον καὶ ἡ νέα δεξαμενὴ συντελεῖ εὐτυχέστατα πρὸς τοῦτο Τίς πιστεύει τοῦτο; Οἱ μέγις ἔχθρος, οἱ μέγις ἀρχινιστῆς ὁ κατατρώγων τὰ πλοῖα εἰς τὰ ὠραῖα ὕδατα τῆς Σεβαστούπολεως εἶναι εἰς ἀδιάκριτος μικρὸς σκώληκς ἡ θαλασσία τερηθόων (teredo nava lis). Διότι, καθὼς λέγουσιν, εἰς ὅπτω ἔτη ἐλκττώνει τὴν μέσην διάρκειαν πολεμικοῦ πλοίου· τοῦτο δὲ διάλεπτει πολὺ τὸν φωστικὸν στόλον ἐκ παραχθῆσας τῶν ἄλλων στόλων· καθόσον ὁ μέσος ὄρος τῆς διαρκείας τῶν ἀγγιλιῶν καὶ γαλλικῶν πλοίων εἶναι πλέον τῶν δεκαπέντες ἑταῖροι· ἀπόπειραί τινες γενόμεναι πρὸς πρόληψιν τοῦ κακοῦ τούτου δὲν ἐπήνεγκον δέσμον ἀποτέλεσμα ἀνέμενον. Λυπηρὸν τροπόνι τοιούτοις εἶναι ὅταν σκέπτηται τις, ὅτι τόσῳ εὐκαταφρόνητος ἔχθρος ἀτιμωρητὶ προσβάλλει τόσῳ μεγάλους καὶ φοβερὸν ὅγκον θράχων. Ή ὅδός αὕτη, ἐντελῶς διὰ θορερούς ὅγκους, οἵτινες μεγαλοπρεπέστατα πλέονται στὸν σμύλης σκαφεῖσα καὶ ἔξαντλήσασα δεκαπέντε σιν ἐπὶ τῶν ὕδατων ἐνός τῶν ὠραιοτάτων λιμένων ὅλων μηδῶν ἐργασίαν, ἐκτείνεται εἰς ἑκατὸν τριάκοντα μέτρα, τὸ ὕψος τοῦ θόλου αὐτῆς εἶναι δέκα

ηρέστο έκ τῶν δύο ἀντιθέτων μερῶν καὶ συγνητήθησαν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς, ἀνεύ ἐπαισθητῆς τωος παρεκτροπῆς ἀπὸ τῆς εὐθείας· ὅπως συμπληρώσωμεν τὴν ἀκριβῆ περιγραφὴν τῆς ὡραίας ταύτης διώρυγος, ἐκτάσεως δεκαοκτώ βερστίων καὶ διὰ τόσον ὠφέλιμου χρῆσιν ὑπαρχούσους, προσθέτομεν, διτὶ ἔνδεκα συλλακτῖα, ὡραίαι διτάγματοι οἰκίαι, ἔγειρονται ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῆς. Οὐχὶ μαρκάρων τοῦ μέρους τούτου προβάντες εἰσήλθομεν εἰς τὰς εὐρυχώρους κλειστώρας, ὅπου θρῆσκοι ἄνδρες εὗρον κατοικίαν, φεύγοντες τὸν διώρυγόν, θύρα στενὴ καὶ αἰλικαὶ σκολιά, ἐφ' ἣς ἀνοίγονται κελλία, ὁδηγοῦσιν εἰς παρεκκλησίον τι, ὅπου εἰσέτι εὑρονται ἔχην θόλων ἀπὸ τοῦ παρεκκλησίου τούτου, διὰ εὔρεος ἀνοίγματος, φαίνεται κατὰ μῆκος πᾶσα ἡ θελκτικὴ κοιλάς τοῦ Ἰγκερμενίου, καὶ εἰς τὸ Εάθος αὐτῆς ὁ ἀπειρός τῶν λίθων σωρὸς, ἐφ' οὖν ὑψοῦτο ἡ ἀρχαία αὕτη πόλις. Ἡ εὐεσθῆς αὕτη κατοικία, χώρα τῶν ἀφελῶν αὐτῆς κατοικίων, χρησιμεύει ὡς σκέπη καὶ καταφύγιον εἰς τοὺς ἐν τῇ διώρυγι ἐργαζομένους στρατιώτας. Τερόντι ἐντὸς αὐτῆς εὐρίσκουσιν ἀκριβῶς ἀγροφάζομένην ἀνάπτωσιν ἐπὶ ἀνακλιντηρίων οὐχ ἥττον τῶν ἀναχωρητῶν σκληροτέρων.

Ἡ ιστορία τῆς Κρηταίας δὲν παρέχει ήμενον εἰμὴν ἀξεβαινοτάτας περὶ Ἰγκερμενίου εἰδήσεις. Κατὰ τινὰς σοφοὺς χρονολόγους ἐπὶ τῶν ἀρχαίων χρόνων τῆς Ἑλλάδος ὑπῆρχε γνωστὴ καὶ ἀνοίστα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Θεοδοσία· ἀλλοὶ ήμως ἰσχυρίζονται, διτὶ εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς ἔκειτο ἡ Στένος τῶν Ἐλλήνων Γεωγράφων. Οἱ Πάλλας τούναντίον πιστεύει μᾶλλον διτὶ οἱ Γενουήσιοι πρώτοι ἀποκατέστησαν ἐπὶ τῶν ἀποτόμων τούτων ὅρχου. Σήμερον τείχη ἐρειπούμενα, λείψαντα τινα πύργων καὶ μέγας ἀριθμὸς μικρῶν σπηλαίων εὐθυγράμμως τεταγμένων ἐπὶ τῆς ἀποτόμου πλευρᾶς τοῦ ὅρους, εἰσὶ τὰ μόνα ἀξιαὶ ἐπισκέψεως τοῦ μέρους τούτου. Οἱ κάτοικοι τῆς Σεβαστούπολεως, οἱ συνοδεύοντες ἡμᾶς εἰς τὴν ἐκδρομὴν ταύτην, συνήθως συμβουλεύουσι τὴν ὅσον οἶνον τε ταχυτέραν ἀναχώρησιν, διότι κακίστης ὅλως φήμης ἀπολαμβάνουσι τὰ παραγείτονα ἔλη.

Ἐπεστρέψαμεν λοιπὸν πρὸς τὴν Σεβαστούπολιν καὶ προβαίνοντες ἀνέβημεν ὡραίαν τινὰ φρεγάταν, Βουργάς καλούμενην. Η συσκευὴ τοῦ πλοίου καὶ οἱ ἔξωτερικοι εύγενεῖς αὐτοῦ τύποι ὑπῆρχον ἀξιοῖς τοῦ ἐπιλοίπου στόλου· ἀλλὰ τὸν θαυμασμὸν ἡμῶν ὀλόκληρον ἀπεξέρροφταν αἱ ὡραῖαι ἀναλογίαι καὶ ἡ μεγαλοπρεπὴς ἐπιφάνεια τῆς Βαρσοβίας τρικρότου πλοίου. Η Βαρσοβία ἐδέσποζεν ὡς ὅρχος ὅλην τὴν γραμμὴν τοῦ ναυτικοῦ τούτου στρατοῦ, περιλαμβάνοντος οὐχὶ ἥττονας τῶν 12,000 ἀνδρῶν καὶ τῶν 1,500 κανονίων.

Η ζωὴ τῶν κατοίκων τῆς Σεβαστούπολεως εἶναι ὅλως ἐσωτερικὴ, διότι πλεῖστα ἐμπόδια, ὡν τινα ἐσπειρώσαμεν ἥδη, καλύουσι τοὺς περιπάτους καὶ τὰς διασκεδάσεις, αἴτινες ἀλλαχοῦ εἰσὶ τὸ θέλγη τρον τῶν νυκτῶν. Ότε ἡ ἐσπέρα κατήρχετο μόλις εύρισκοντο ἐσκοπητούσμεναι λέμοι: τινὲς μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν ὅρμον, ὅπως ἀπολαύσωσι τὰς τελευταίας οὐγὶ ὀλίγον συντελεῖ εἰς τὴν αὔξησιν τῆς διπάνης

ἀκτῖνας τοῦ δύοντος ἥλιου· ἐκν οἷς κάτοικοι στεροῦνται τοῦ ἔξωτερικοῦ θίου, ἀγαπῶσι τούναντίον τὰς συναθροίσεις καὶ τὰς εἰρηναίας εὐχαριστήσεις τοῦ οἴκου. Οἱ ἐκ τῶν συντρόφων μου ξένοι τῆς τῶν πολιτῶν ζωῆς ἐν 'Ρωσίᾳ εὐκαιρίας ἔτυχον, ὅπως παρατηρήσωσιν ἐν Σεβαστούπολει ὀλως εὐαρέστους λεπτομερείας. Ἡ ἄκρα φιλοφροσύνη καὶ ἡ εὐμενεστάτη ὑποδεξιωσις πρὸς τοὺς ξένους ἐπικρητοῦσιν ἔξισου εἰς τὰς χώρας ταύτας, καθὼς καὶ εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς αὐτοκρατορίας, εἰς οὐδὲν φεύδουσι τὴν παροιμιακὴν τῶν φύσεων φιλοξενίαν. Εθιμα δέ τινα φέροντα τὸν χρωματισμὸν πατριαρχικῆς ἀπλότητος εὑρηνται εἰσέτι ἐντὸς τῶν οἰκογενειῶν.

Οὕτω ἐν πλείσταις οἰκίαις ὁ ξενίζων δοκιμάζει πρῶτος τὸν οἶνον εἰς τὴν κύλικα τοῦ ξένου αὐτοῦ· οἱ εἰσερχόμενοι ἀσπάζονται τὴν χεῖρα τῶν κυριῶν, αὗται δὲ εἰς ἀντάλλαγμα τοῦ ἀσπασμοῦ τούτου ῥίπτουσι φίλημα ἐπὶ τὴν παρείαν τοῦ ἀσπαζομένου. Καθ' ἐσπέραν ἡ οἰκογένεια καὶ οἱ φίλοι τῆς οἰκίας συνέρχονται περὶ τράπεζαν τείου, ἡ δὲ συνομιλία οὐδὲ πρὸς στηγμὴν διακόπτεται ἀλλ' ἥδη πρὸ τῆς δεκάτης ὥρας οἱ πάντες ἀναχωροῦσι. Καὶ περὶ τὴν δεκάτην ὥραν ἡ Σεβαστούπολις βυθίζεται εἰς γαλάνην ἐντελῆ, ἡ δὲ σιωπὴ διακόπτεται μόνον ὑπὸ τῆς μαρκάρων ἀντηγούσης ἥχοις τῶν κωδῶν τῶν πλοίων, τῶν σημανόντων τὰς ὥρας, καὶ ὑπὸ τῶν παρατεταμένων κραυγῶν τῶν φρουρῶν τοῦ λιμένος, εἰς οὓς ἀποκρίνεται ἡ πένθιμος ὄλακη τῶν κυνῶν.

Ἐν εἰρηνικῷ καιρῷ ὁ πληθυσμὸς τῆς Σεβαστούπολεως ἀριθμεῖται εἰς τριάκοντα χιλιάδας κατοίκων, στρατιωτῶν ἡ νυκτῶν, προτηλωμένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ λιμένος. Άλλ' ἐφθέσκεται εἰς ὥραν ἀγαθήν, διότι ἡ παρουσία ὀλοκλήρου τοῦ στόλου καὶ τοῦ ἐργατικοῦ στρατοῦ ὑπερεδιπλασίας τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων. Τοῦ πλήθους δὲ τούτου συγελαμβανέται ίδεαν μᾶλλον περὶ τὴν εἰσόδον τῆς ἀγορᾶς. Ἐνταῦθα τῶν ὑδροπεπόνων ἡ κατανάλωσις ὑπῆρχε τερατώδης· ὅρη ἐκ τοῦ δροσεροῦ τούτου καρποῦ σωρευόμενα ἔκαστην ἐσπέραν ἔξαλετροντα κατά τὴν πρωΐαν. Απειρος δὲ ποικιλία ἴχθυων ἀματελλούσης τῆς ἡμέρας προστήργετο, πρὸς μείζονα τῶν φυσιολόγων ἡμῶν εὐχαριστησιν. Προηγούντο εἰς τὴν ἀγορὰν πάντων τῶν ἀλλων καταναλωτῶν καὶ ἐνήργουν τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν ἐιλογήν ἐπὶ τῆς ἀφθόνου ἀλιείας τῆς νυκτός.

Ολα τὰ τρόφιμα εἰσὶν εὐθηνά. Τὰς ξύλα καὶ ἡ ἐπιποφορθῆ μόνα κρατοῦνται εἰς τιμὴν μεγάλην, ἐνεκα τῆς ἕποτητος ητοις ἐπὶ μαρκάρων ἔκτασιν ὑπάρχει καθ' ἀπασαν ταύτην τὴν μερίδα τῆς Κρητίδος. Διατεθεμένη ὡς ἔχει ἐπὶ μαστοῦ λίθου ἀργιλώδους ἡ πόλις τῆς Σεβαστούπολεως δὲν στερεῖται ὀλικοῦ οἰκοδομῆς καλῆς ζεις ποιότητος· ἀλλ' οἱ λίθοι, φύσει πορώδεις, χρείαν ἔχουσιν ἐπιχοίσματος, ὅπως εἰς εἰσωτερικῶν καθιστᾶσι τὰ οἰκοδομήματα καθαρὰ τὴν δψιν. Τοὺς δὲ λαχυρόρους λιθώδης ὄγκους, δσους μεταχειρίζονται πρὸς οἰκοδομὴν τῶν δεξαμενῶν, φέρουσιν αὐτοὺς ἀπὸ χώρας μεμακρυσμένις, ὅπερ εἰς τὸν δρόμον, ὅπως ἀπολαύσωσι τὰς τελευταίας οὐγὶ ὀλίγον συντελεῖ εἰς τὴν αὔξησιν τῆς διπάνης

τῶν ἀφθάρτων τούτων ἔργων. Ή δαπάνη διὰ τὴν εἰμὴ μόνον τὸ ὄνομα τοῦ ζενίζοντος ἡμᾶς, Καβαλ-κατασκευὴν αὐτῶν ὑπερέβαινεν ἥδη τὰ πέντε ἑκα-
τομμύρια ρουβίλινων, καὶ ἐδείκνυεν, ὅτι ἐμελλε νὰ
ὑπερβῇ ἐπομένως καὶ τὸ διπλάσιον τοῦ ποσοῦ
τούτου.

Οὐδὲμίκα ταταρικὴ οἰκία ἀπαντᾶται ἐντὸς τῆς πόλεως, καθὼς οὐδὲ ἐπὶ τῆς Σεβερνάγιας, λιμένος τῶν μικρῶν πλοίων κατέναντι τῆς Σεβαστούπόλεως, ἐπὶ τοῦ Βορρέιου μέρους τοῦ λιμένος, ὅπως καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ δεικνύει· διότι Σεβερνάγια σημαίνει χωρεῖσιν βορρέιον. Ἐνταῦθα εἰς γραμμὴν ἐγείρονται πολυάριθμα δημόσια καταστήματα, προστατευόμενα ὑπὸ κανονοστασίων. Αξιον σημειώσεως δὲ, ὅτι ὅλιγιστοι τῶν τοῦ Μουσουλμανικοῦ φύλου διαπερῶσι τὸν λιμένα, ἀρκούμενοι νὰ σταματῶσι μετὰ τῶν ἀμαξῶν των πεπληρωμένων ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Σεβερνάγιας. Ἐνταῦθα ἀπὸ πρώτας μέχρις ἐσπέρας ἀνακυκλᾶται πλήθος μικρεμπόρων, ἔρχομένων ἵνα προμηθευθῶσι τρόφιμα, καυσόξυλα καὶ ἄλλα πράγματα, ἀτινα τὰ ταταρικὰ κιρβάνια καὶ ταθέτουσιν ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ λιμένι.

Ἐν τούτοις οἱ δύω σύντροφοι ἡμῶν, οὓς ἀφήτα-
μεν εἰς Βαζέ-Σκράϊ ἡνώθησαν μετὰ τοῦ κέντρου τῆς
συνοδίας, οὓχι ὅμως ἀνευ κινδύνων καὶ περιπε-
τειῶν. Φθάσαντες διὰ νυκτὸς σκοτεινῆς ἐπὶ τοῦ
λιθοστρώτου τῆς Σεβαστούπόλεως, στερούμενοι τοῦ
ὑδηγήσοντος αὐτοὺς εἰς τὴν δι' ὄρθων ὁδῶν διακε-
κομμένην αὐτὴν πόλιν, μὴ γινώσκοντες δ' ἄλλο τι

ζάρ, οἱ φίλοι μας προσέκρουσαν εἰς τὰ θυντίδια τῶν ὑδροπεπόνων, τῶν ὅποιων ἡ κλονισθεῖσα έδεις πρού-
ζένησε κατάγωσιν φερομένην μετὰ δίας κατὰ τῆς
θαλάσσης. Οἱ πραγματευταὶ, εἰς τὸν θόρυβον καὶ
τὸν κρότον ἔξυπνίσαντες, δίδουσιν εἴδησιν, καὶ οἱ
μὲν αὐτῶν τρέχουσι κατὰ τῶν καταρρέοντων πε-
πόνων, ἄλλοι ὅρμῶσι πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν ἔργατῶν
τῆς τοικύτης ταρχῆς, καὶ εὔκλως δύναται τις νὰ
φαντασθῇ ἥδη ποῖαι ἀπὸ μέρος αὐτῶν ἐσφενδονί-
ζοντο ὕδρεις! — Εὕτυχῶς ὅμως εἰς τελώνης παρε-
νέβη, προύστατευσε τοὺς ξένους, εἰς δεινὴν εύρισκο-
μένους θέσιν, ἡ εἰρήνη ἀποκατέστη, καὶ μεθ' ὧραν
μίαν κόπων, ἀναζητήσεων καὶ ἀνησυχίας οἱ σύντρο-
φοι μας κατέφθασαν εἰς τὴν θύραν ἡμῶν. Ἅς κρίνῃ
ἐκαστος περὶ τῆς ἐκπλήξεως, τῆς καταλαβούσης αὐ-
τοὺς ἐπὶ τὴν θέσιν τῶν ἐπίπλων, τῶν στολιζόντων
τὴν αἴθουσαν τῶν τσιγγάνων μας. Ἐπὶ τῇ πίστει
τῆς φήμης, ἡς ἀπολαύει ἡ Σεβαστούπολις, ὡς με-
γάλη πόλις, ἄλλας ἔτρεφον ἐλπίδας, θύματα καὶ
οὗτοι γενόμενοι τῆς ἀπάτης, εἰς δὴ ὑποπτεύοντας
ὅλοι σχεδὸν οἱ περιηγούμενοι. Ἐν δραχεῖ ὅμως τὰ
πάντα διωρθώθησαν, καὶ ἡ συνοδεία ἡμῶν, συμπλη-
ρωθεῖσα ἐφάπαξ, συνεπύκνωσε τοὺς στίχους ἑαυτῆς,
ὅπως περιποιήθη τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὸ σκληρὸν
τοῦτο ληκέρι τοὺς νεοελθόντας.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΚΟΖΑΚΟΙ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΤΟΥ ΚΟΥΒΑΝ.